

Čas přípravy
15–20 minut

Čas realizace
60–100 minut

Prostor
klubovna

Roční období
kdykoli před
svátkem matek

Počet účastníků
2 a více

Věková kategorie
čte/piíše

MRAVENEC – JSEM OPATRNÝ/Á

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: k učení, pracovní.

Konkrétní cíl: Fixovat správné návyky bezpečného používání a ukládání pracovních nástrojů.

Motivace: Děti lákají všechny nástroje a přístroje kolem nás, neuvědomují si, že ale při jejich neopatrném používání může dojít k vážným zraněním. Proto je třeba, aby si zafixovaly správné návyky bezpečného používání a ukládání pracovních nástrojů či přístrojů a předcházely tak úrazům.

Legenda: „Ach jo, děti“, říká mravenec Šikula, „dnes vám tedy byla v našem mraveništi mela! Polámal se mravenček, a ne jeden, hned tři, kluci uličnický. Museli jsme volat mravenčího doktora. Znáte tu básničku? Jak je to? Ti tři moji kamarádi ale nejsou nemocní. Nedávali pozor, byli neopatrní a způsobili si úraz. Pracovali s nářadím, ale najednou se začali poštuchovat... odhodili, co měli zrovna v ruce: šroubovák špičkou nahoru jen tak do kyblíku s nářadím, pilku na zem, hřebíky v prkénku nechali jen tak pohozené atd. a začali se honit... no a pak zakopli a už to bylo...“

Také my dnes budeme pracovat s nářadím – s nůžkami, lepidlem... kdopak ví, jak s nimi správně zacházet, abychom nemuseli volat „člověčího“ doktora? Na co musíme dávat pozor, abychom se neporanili? Vzpomínáte, co jsme si říkali, když jsme minule pracovali s lepidlem? — Necháme mluvit děti, klademe doplňující otázky.

Potřeby: Kladívkové čtvrtky, šablony např. květiny, pastelky nebo vodové barvy a štětce, nůžky, pero nebo propisovací tužka.

K tomuto metodickému listu je pracovní list T4A.

Provedení: Pracovní list: Jsem opatrný

Na začátku schůzky jsme si řekli, že s nástroji musíme zacházet opatrně. Stejně jako zvířátka mají svůj domeček, tak i každý nástroj má mít svůj domeček, ve kterém bydlí, zvláště ty ostré, abychom se o ně neporanili, když o ně nechťeně zavádíme.

1. Napište, k jakým zraněním na obrázku došlo. Děti, víte, proč jsou pod řádkem uvedena čísla 155 a 112?
2. Víš, kam uložit tyto nástroje?

Bezpečné používání nástrojů:

- Manipulujeme s nimi pozorně, opatrně, trpělivě, pomalu;
- špičaté věci nedáváme do úst ani proti očím;
- nikdy nemíříme špičatými předměty proti jinému;
- nešermujeme s nimi proti sobě ani jiným ani z legrace;
- se špičatými předměty neběháme, sedíme na místě;
- pokud musíme špičaté předměty přenést, jdeme pomalu a pozorně sledujeme, kam stoupáme, předmět neseme vždy špičkou dolů;
- s otevřeným nožem nechodíme, odkládáme ho do pouzdra nebo zavřeme;
- nůžky podáváme vždy rukojetí napřed;
- při stříhání přidržujeme papír druhou rukou dál od nůžek;
- malé věci stříháme malými nůžkami, velké většími; jemné drobné vystřihování malými nůžkami, dlouhé rovné stříhy velkými;
- na různé materiály jsou různé nůžky;
- při práci s lepidlem vždy vybereme správný druh – nejlépe disperzní Herkules, častěji větráme, umýváme si ruce, nejíme, nepijeme, dáваме pozor na otevřený oheň!
- jehlu nosíme v uzavřené krabičce, zapíchnutou do papírové kartičky nebo jehelníčku;
- při šití je lepší používat náprstek;
- jehly a špendlíky po použití hned zapichujeme do jehelníčku;
- všechno, co spadne na zem, hned zvedneme;
- snažíme se při práci udržovat kolem sebe pořádek;
- po ukončení práce všechny pomůcky očistíme, umyjeme, dosucha otřeme a uložíme na místo.

Pokud máte možnost, můžete dětem pod vedením zkušeného vedoucího ukázat bezpečné používání strojů, nářadí či nástrojů přímo (např. motorová pila, vrtačka). Vysvětlit jim, jak se s nimi pracuje a proč používat ochranné prostředky např. ochranné brýle, rukavice apod. Některým oddílům se osvědčilo spontánní povídání s dětmi o tom, jaké mají zkušenosti s úrazy. Jak k úrazu došlo a jak by se mu dalo předejít. Děti si také mohou zkusit např. zatlouci hřebík. V tom případě je však nutné, aby na schůzce bylo přítomno více zodpovědných vedoucích kvůli zajištění klidu a bezpečnosti dětí i počítat s tím, že se schůzka cca o 40 minut, oproti plánovanému času, prodlouží.

Hlavní blok: Mamince k svátku

Kladívkové čtvrtky rozstříháme (na širší straně) na dvě poloviny a každou část přeložíme opět napůl – vznikne tak „knížička“. Každé dítě si obkreslí na přeloženou čtvrtku šablonu tak, aby se alespoň částí stonku a lístků dotýkala přehnuté hrany papíru. Poté květinu vystříhne – najednou z obou papírů, podle přiloženého nákresu. Vnější strany květiny děti vymalují, na vnitřní napíše přáníčko mamince k svátku.

Metodická poznámka: Šablony připravíme předem, nejlépe však působí obrázky malované dětskou rukou. Můžeme proto poprosit některé z dětí, aby širším plochým štětcem a třeba jen jednou vodovou barvou namalovalo několik různých květin na čtvrtku. Po uschnutí barvy může instruktor tužkou vyznačit její obrys, vybrat vhodné místo, na kterém se bude přikládat k přehnuté hraně papíru – toto místo označit a šablonu vystříhnout.

Ukončení schůzky:

Společně si poslechneme básničku:

Polámal se mraveček – ví to celá obora – o půlnoci zavolali – mravenčího doktora – doktor klepe na bolístku – potom píše recepty – třikrát denně prášek cukru – budeš chlapík jako rys.

Tento metodický list pomáhá naplňovat Ideál Pionýra: Poznání – Pionýr je pracovitý, učí se.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

kteří o to projeví zájem.

Jedince s poruchami logického myšlení nechte pracovat na pracovním listu ve dvojici (s empatickým a schopným kamarádem) – společně určují, kam dané předměty patří. Samostatně však mohou obrázek vybarvovat či napsat text o zraněních (ale pozor! na neúhledné písmo a nepřesné vybarvování obrázků dysgrafie). Mějte na paměti, že jakákoliv snaha se má vždy ocenit alespoň drobností!

Ne všechny děti budou schopny o tomto tématu hovořit, proto to nutně nevyžadujte. Nechte povídat o zkušenostech s nástroji a přístroji jen ty,

Pozor na:

Bezpečnost práce s nůžkami. Při práci s vodovými barvami by děti měly mít pracovní zástěrky, aby nedošlo k poškození oděvu.

Moje poznámky: